

עת"א 18465/12/13 - ע.ס. נגד שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

02 ינואר 2014

עת"א 18465-12-13 ס' (אסיר) נ' משטרת ישראל/שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר ואח'

בפני כב' השופט רון שפירא

העותר ע.ס.

נגד

המשיבים

1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר

2. מדינת ישראל

פסק דין

עניינה של עתירה זו בשני סעדים. העותר טוען כנגד חיובו בהמצאת ערב לצורך הוצאתו לחופשה וכן טוען הוא כנגד החלטת שב"ס שלא לשלבו בשיקום קבוצתי.

העותר מרצה מאסר עולם ושוהה בכלא דמון תקופה ממושכת. בעבר שולב בסבב חופשות. חופשותיו הופסקו לאחר שסווג כאסיר אלמ"ב. כנגד החלטה זו הוגשה עתירה לבית משפט זה, עת"א 56630-03-11. העתירה נדחתה. עם זאת, לאחר חלוף זמן ובעקבות בדיקה יזומה של שב"ס הוסר הסיווג כאסיר אלמ"ב, ואולם נשאר בעין מגבלות שהוטלו עליו, לרבות תנאי המחייב אותו להמציא ערב ליציאתו לחופשה ולליווי מהכלא הביתה ובחזרה. העותר טוען כי תנאי זה מכביד עליו, ומבקש כי בית המשפט יורה על ביטולו.

בנוסף טוען העותר כי ביקש להגיע לשיקום קבוצתי לאור התאמתו לשיקום והן כהכנה להעברתו בשלב מאוחר יותר לשיקום פרטני. העותר אף טוען כי ויתר מראש על זכותו להופיע בפני ועדת שחרורים, הגם שחלפו כבר יותר מ-2/3 ממאסרו, וזאת כדי שיוכל להגיע לשיקום הקבוצתי. לטענתו, ובשים לב להוראות סעיף 3ה' לפקודה 04.54.02 של שב"ס, יש לראות את זכאותו להשתתף בשיקום קבוצתי מעת שהשלים 2/3 ממאסרו, ובנסיבות אלה עותר הוא לצאת לשיקום הנ"ל.

ב"כ שב"ס עותרת לדחות את העתירה. בכל הנוגע לתנאי הפיקוח על העותר בחופשה, טוענת ב"כ שב"ס כי מדובר בהחלטה שהתקבלה בהתאם לדרישות המשטרה, ובנסיבות אלה החלטת שב"ס היא החלטה סבירה ואין להתערב בה. בכל הנוגע לזכאות העותר להשתלב בשיקום, מציינת ב"כ שב"ס כי בהתאם לסעיף 7ב' לפקודה 04.54.02, מועד יציאה לשיקום קבוצתי יהיה כאשר לאסיר יתרה של 42 חודש לכל היותר לפני המועד הצפוי לשחרור. מאחר וטרם הגיעה התקופה, ממילא אין העותר זכאי להשתלב בשיקום.

שמעתי את טענות ב"כ הצדדים. בכל הנוגע לדרישת הפיקוח על העותר באמצעות ערב - סבור אני כי יש מקום לשקול שוב את עניינו של העותר. בעבר יצא העותר לחופשות ולא נדרש בכל אותם תנאי פיקוח. בהמשך סווג כאסיר אלמ"ב ובפועל בוטל סיווגו לאחר בחינה חוזרת של שב"ס. דרישת הערב המלווה הוספה רק לאחר אותו אירוע, במהלכו סווג העותר כאסיר אלמ"ב, וכאמור, סיווג זה שונה ביוזמת שב"ס. בנסיבות אלו, נראה כי היה מקום לשקול אם יש צורך בתוספת הפיקוח של ערב מלווה, ואם חל שינוי כלשהו, למעט אותו סיווג שככל הנראה היה מוטעה ובוטל, המצדיק את הוספת דרישת הערב המלווה.

מאחר ואין בפני את אותה תשתית עובדתית, על בסיסה החליטה המשטרה לדרוש כי העותר יהיה מלווה בערב, אני מורה כי בעניין זה יוחזר הדיון לשב"ס ולמשטרה שיבדקו, על רקע התנהגותו של העותר לאורך שנים, האם אכן נדרש הערב המלווה. לעניין זה יבחנו, בין היתר, אם יש מידעים למסוכנות או כל נתון אחר על בסיסו מוגבלים תנאי חופשה, ויתנו את החלטתם. החלטתם החדשה תתקבל בתוך 30 ימים מהיום.

בכל הנוגע לבקשת העותר לצאת לשיקום קבוצתי - סעיף 7ב' לפקודה 04.54.02 קובע כי **"מועד היציאה יהיה כשלאסיר יתרה של 42 חודש לכל היותר לפני המועד הצפוי לשחרור"**. ב"כ העותר טוען, למעשה, כי יש לפרש את הביטוי "המועד הצפוי לשחרור" בהתאם להוראות סעיף 3 לפקודה הנ"ל, הקובעות בסעיף ה' כדלקמן:

"מועד צפוי לשחרור: כל אחת מהאפשרויות הבאות לפי המוקדם מביניהן:

(1) שחרור במועד בו ישלים האסיר נשיאת 2/3 מתקופת המאסר בניכוי התקופה של

השחרור המנהלי

(2) מועד שחרורו המלא של האסיר בניכוי השחרור המנהלי

(3) מועד נדחה שנקבע על ידי ועדת שחרורים לבחינת שחרור על תנאי"

לטענת הסנגור, יש לפרש את מועד הזכאות כאשר מביאים בחשבון גם את תקופת השחרור המנהלי. מטעם זה טוען הוא כי העותר כבר הגיע לתקופה בה הוא זכאי לשיקום קבוצתי.

ב"כ שב"ס טענה, כי המועד הצפוי לשחרורו של העותר הינו, **בלי להתייחס לשחרור המנהלי**, 18.3.29 (עמוד 2 שורה 16 לפרוטוקול). מכאן גם אין חולק, כי טרם הגיע המועד בו יש לעותר יתרה של 42 חודשי מאסר. אלא שבהתאם להוראות סעיף 3ה(2), יש לערוך את החישוב לפי **"מועד השחרור המלא של האסיר בניכוי השחרור המנהלי"** (ההדגשה הוספה - ר.ש.). לא ידוע לבית המשפט מהו המועד הנ"ל, ואולם מהוראת הפקודה הנ"ל עולה כי יש להביא בחשבון גם את השחרור המנהלי במסגרת בדיקת הזכאות להשתתפות בשיקום קבוצתי.

אשר על כן, אני מורה כי עניינו של העותר יוחזר לשב"ס גם לעניין זה, כאשר תיערך בדיקה מחודשת של המועדים לשחרורו המלא של העותר בניכוי השחרור המנהלי, וככל שלאחר הבדיקה יימצא כי קיימת יתרת מאסר של 42 חודשים, כי אז תשקול ועדת השיקום את התאמתו של העותר לשיקום קבוצתי.

נבהיר לעניין זה, כי ועדת השיקום למעשה טרם דנה בעניינו של העותר, מאחר ושב"ס קבע כי הוא אינו עומד במסגרת

הזמנים המקנה לו זכאות לשיקום. מובן כי אינני מביע כל עמדה בכל הנוגע להחלטה שתתקבל אצל ועדת השיקום. כל שבת משפט זה מורה הוא שככל שלאחר בדיקה מחודשת, ימצא שהעותר עומד בתנאי יתרת המאסר, לפיהם ניתן לשקול את עניינו, כי אז יובא עניינו בפני ועדת השיקום כדי שתבחן את התאמתו לשיקום קבוצתי.

בסיכומי של דבר, אני מחזיר את עניינו של העותר לשב"ס כדי שיבחן את שני הנושאים שפורטו בפסק הדין, בהתאם לאמות המידה שפורטו לעיל.

המזכירות תשלח פסק הדין לב"כ הצדדים וכן לעותר באמצעות מחלקת האסיר בשב"ס.

ניתן היום, א' שבט תשע"ד,
02 ינואר 2014, בהעדר
הצדדים.
ר' שפירא, שופט